

sko hišo. Kot celoletna naročnica sem prejela od uprave »Slov. Gospodarja« 1000 Din zavarovalnice. Najlepša zahvala za tako nujno potrebno podporo upravi lista in priporočam najtopljeje vsakemu, ki še ni celoleten naročnik »Gospodarja«, da si ga naroči, ker nesreča nikdar ne praznuje. Sv. Andraž, 13. septembra 1931. Antonija Jelen.

Specialist za ženske bolezni in porod v Mariboru dr. Ipavc Benjamin v sanatoriju ob Tomšičevem drevoradu na koncu Prešernove ulice zopet ordinira.

Kirurg dr. Černič spet redno ordinira v sanatoriju Maribor, Gosposka ulica 49. 1936

Med. Univ. Dr. Fran Toplak redno ordinira: Maribor, Glavni trg št. 18 od 10. do 12. in od 2. do 4. ure. 1938

Sanatorij v Mariboru, Gosposka ulica 49, telefon št. 2359. Lastnik in vodja: primarij dr. Černič, Specialist za kirurgijo. Sanatorij je najmodernejše urejen za operacije in opremljen z zdravilnimi aparati: višinskim solcem za obsevanje ran, kostnih in sklepnih vnetij; tonizatorjem za elektriziranje po poškodbah in ohlapelosti čreves; diatermijo za električno pregrevanje in električno izžiganje; žarnice »halo« za revmatično in druga boleča vnetja; »enteroclanerjem« za notranje črevesne kopeli pri zapeki, napihovanju in za splošni telesni podvig. Dnevna oskrba v I. razredu 120 Din, II. razred 80 Din, III. razred 60 Din. 83

Zopet došlo novo blago po nepričakovano nizkih cenah. Oglejte si pred nakupom v Trpinovem Bazarju, Maribor, Vetrinjska 15. 376

*

Kolumbov arhiv.

Odkritelj Amerike Krištof Kolumb je umrl preganjan in obubošan l. 1506. Njegova zapuščina — razna pisma ter dokumenti (sploh arhiv), ki so glede odkritja Amerike in za Španijo izredne vrednosti, so prešli po Kolumbovi smrti na njegove potomce. Kolumbovi potomci so se imenovali vojvode iz Verague in so čuvali Kolumbov arhiv v posesti do leta 1926. Omenjeni vojvode so sloveli od leta 1790 naprej po celi Španiji kot rejci najboljših bikov za bikoborbo. Ko se jim je pa začelo v povečjem času slabše goditi, so ponudili Španski vladi Kolumbov arhiv. Španija bi bila rada posestnica zgodovinskih dragocenosti, na drugi strani pa so jo plašili visoki kupni pogoji. Vlada si je pomagala na ta način, da je izdala posebno Kolumbovo spominsko kolajno in povrhu je še priredila v Seville špansko-amerikansko razstavo. Za dobiček od kolajne in razstave je bil junija 1926 za četrto milijono španskih pezov kupljen Kolumbov arhiv, ki obsega 97 lastnoročnih pisem. Kolumbova zapuščina je dobila ime »Arhiv obeh Indij« in je shranjena v mestu Sevilla.

Najstarejše pismo je izpod peresa portugalskega kralja z datumom od 20. marca 1488. Pismo vsebuje kraljevo priporočilo, ki bi naj omogočilo Kolumbu na Španskem zbirko sredstev za nastop velikega prekomorskega potovanja, katerega je bil zamislil veliki iznajditelj.

Drugi najstarejši dokument je od aprila 1492. Podpisan je od španskega kraljevega para Ferdinanda ter Izabe-

le. Vsebuje priporočila za Kolumbovo prvo potovanje in podatke glede opreme in oborožitve ladij. Drugo kraljevo pismo istega datuma določa, da ne smejo obdavčiti pristaniške oblasti ladijskega blaga.

Naslednji dokumenti so iz dobe, ko je bila Amerika že odkrita. Kraljeva pisma dajejo navodila za drugo Kolumbovo ekspedicijo v Indijo (Ameriko).

Pisma kraljevega para svedočijo, da ni bil Kolumb po odkritju novega sveta le: admiral, podkralj in guverner obeh Indij, ampak tudi generalni kapitan celotnega španskega brodogradništva s pravico: imenovati oficirje in pečatiti pisma v imenu kralja.

Ohranjeno je pismo kralja na Kolumbo, kako se naj vladačo novoodkriti pokrajine.

Ko je dospela druga ekspedicija v Ameriko in je poslal Kolumb tozadevna poročila v domovino na dvor, kažejo že kraljevi odgovori, da je bil Kolumb doma počrtnjen, osovražen in bodo nemilosti sledila preganjanja. Vendar je bil Kolumb od aprila do junija 1497 na kraljevem dvoru visoko čislán in se je veselil vladarjeve naklonjenosti.

V arhivu se nahaja kraljevo pismo, s katerim je bil leta 1500 Bobadilla pooblaščen, da odstavi Kolumbo in ga pripelje v verigah nazaj iz Amerike na Španko.

Po zapadu popolni nemilosti je zabeležil Kolumb v posebnem pismu, kako vestno je vršil svojo službo v korist Španije in koliko uslug je storil ravno kralju.

Pisma kralja in kraljice iz leta 1501 skušajo opravičiti Kolumbu storjene krivice in ga zopet potolažiti.

Kraljica Izabela je naslovila na papeža Aleksandra VI. ohranjeno pismo, v katerem mu sporoča o odkritju novega sveta in o Kolumbovih zaslugah.

Kolumb sam je pisal papežu Aleksandru VI. in ga prosil, naj mu da 6 menihov, ki ga bodo spremljali v novi svet.

Zadnji dokument v znamenitem arhivu je Kolumbov testament, katerega je spisal 15. maja 1906 v španskem mestu Valladolid 6 dni pred smrtjo.

*

Vinske sode različne velikosti prodaja Gnilšek, Maribor, Razlagova ulica 25.

Avstrijski vinarski in sadjarski strokovjaki v Mariboru. Dne 16. sept. je dospelo z avtobusom iz Avstrije 28 vinarskih in sadjarskih strokovnjakov, ki so priredili po Jugoslaviji poučno potovanje. Med udeleženci so nekatere znane osebnosti iz gospodarskega življenja, kot dvorni svetnik Löschnigg iz Dunaja, sekijski svetnik dr. Wobisch iz Dunaja, profesor Steffel iz Klosterneuburga, ekonomski svetnik Preiseker, predsednik Gleichwert iz Badena in drugi. Dopoldne po prihodu

so si ogledali naprave Vinarske in sadjarske šole in Spodnještajersko sadjarsko zadruge, popoldne pa so napravili izlet v Limbuš in Pekre, kjer so obiskali viničarsko šolo in nekatere privatne vzorne vinograde.

Vinogradniki! Za sedaj vam priporočamo sledeče: 1. Prodajmo namizno grozdje za zobjanje v kar največjem obsegu. To je mogoče posebno v bližini mest in trgov. S trgatvijo čakajmo do skrajne možnosti, da grozdje popolnoma dozori in da bo kvaliteta vinskega pridelka čim boljša. 3. Ako je vsled slabega vremena močno nastopila gnoloba, podbirajmo gnilo in odpadlo grozdje. 4. Vinski mošt po preteku 24 ur razsluzimo, to je pretočimo, da čistejši pokipi in ostane zdrav. 5. Trgajmo in prešajmo po možnosti vsako vrsto zase, kajti za sortirana vina dosežemo vedno boljše cene. 6. Vsem vinogradnikom brez izjeme, ki so primorani vinski mošt od preše prodajati, svetujemo, da ga in to najslabše kvalitete ne dajo cenejše od 2 Din iz mešanih vrst, za sortirano blago in boljše kvaliteto pa naj zahtevajo primerno večjo ceno. Na nižjih cenah nima nikdo interesa, najmanj pa vinogradniki sami. Vinarsko društvo za Dravsko banovino v Mariboru.

Sadjarji! V dneh 25., 26. in 27. oktobra tega leta se vrši v prostorih ljubljanskega velesejma velik sadni sejem. Kdor namerava sodelovati, mora do 1. oktobra tega leta prijaviti svojo udeležbo na naslov »Sadjarsko in vrtnarsko društvo« v Ljubljani, Resljeva cesta 24/II. V tej prijavi je točno navesti, katere sorte se bodo poslale, koliko od vsake sorte, v kakšni posodi in koliko sadja od vsake sorte (razen tistega, kar namerava poslati) ima dotičnik sploh na prodaj, oziroma doma v zalogi. Skrbelo se bo namreč po možnosti za odjemalce ne samo za tisto sadje, ki bo postavljeno na sejem, ampak tudi za zalogo, ki jih imajo doma. V poštev pride samo trpežno pozno jesensko in zimsko, skrbno izbrano namizno sadje, zlasti jabolka in hruške, in sicer samo tistih vrst, ki se nahajajo v sadnem izboru za Dravsko banovino. Vsa nadaljnja pojasnila daje Sadjarsko in vrtnarsko društvo v Ljubljani.

Kupčija s hmeljem. Zaradi židovskih praznikov je kupčija malo oslabela in cene so popustile. V javni Oznamovalnici je bilo dosedaj signiranih 1400 težkih bal po 150 kg.

PREDLOGI VINOGRADNIKOV.

V Beogradu se je vršilo 20. septembra tega leta veliko zborovanje vinogradnikov iz cele države. Ob koncu zborovanja je bila sklenjena naslednja resolucija:

1. Trošarina na vino naj se ne ukine, marveč uvede tudi za ono vino, ki se producira na področju takozvanih zaprtih mest v Dalmaciji.
2. Vsem finančnim organom naj se izda pojasnilo, da je neprevret vinski mošt oproščen trošarine.
3. Občinskim in drugim samoupravam naj se zabrani obremenjevanje vina z novimi občinskimi in drugimi samoupravnimi dokladi, trošarinami in drugimi dajatvami.
4. Za izdelavo vinskega destilata naj se dovolijo primerne ugodnosti.